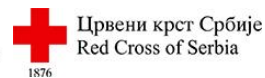

Projekat finansira
Evropska Unija

Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba

Bilten Br. 5;
31. maj 2017.

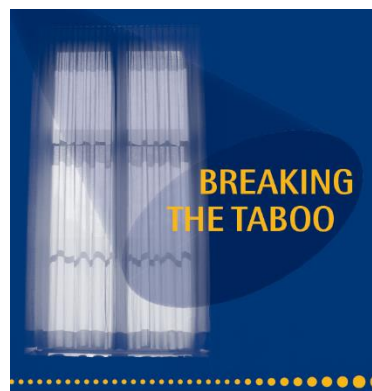
Dobrodošli u peti broj biltena koji govori o socijalnoj inkluziji starijih osoba u zemljama Zapadnog Balkana, a koji je deo projekta „Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba“ finansiranog od strane Evropske unije, Austrijske agencije za razvoj i Austrijskog Crvenog krsta. U ovom broju želimo da vas informišemo o aktivnostima partnera na projektu u prvoj četvrtini druge godine, aktivnostima vezanim za obeležavanje Svetskog dana zdravlja, 7. aprila, o novim prijektima naših partnera koji se bave zdravim starenjem, osnaživanjem starijih žena i izgradnjom kapaciteta civilnog društva da pomogne starijima. Takođe govorimo o zlostavljanju starijih osoba u porodici i mentalnom zdravlju starijih.

Austrija

Rušenje tabua: nasilje nad starijim ženama u porodici – kako ga prepoznati i šta uraditi

Istraživanja pokazuju da se nasilje i druge forme zlostavljanja često pojavljuju u krugu najbliže porodice. Nasilje nad starijim ženama je još veći tabu, a u javnosti nema dovoljno svesti o ovoj pojavi, kao što nema ni dovoljno pravnih odredbi koje su na raspolaganju starijim ženama izloženim nasilju i zlostavljanju. Profesionalci iz oblasti zdravstvene i socijalne zaštite koji rade sa starijim osobama u njihovim domovima su često jedini koji imaju pristup starijim osobama pogođenim nasiljem.

U odgovoru na ovo, sprovedena su dva evropska projekta, sa finansijskom podrškom u okviru programa Daphne II Evropske komisije. Projekat „**Rušenje tabua – Osnaživanje profesionalaca iz oblasti zdravstvene i socijalne zaštite da se bore protiv nasilja nad starijim ženama u porodici**“ i on je imao za cilj podizanje svesti profesionalaca kroz izradu brošure koja daje smernice kako prepoznati nasilje nad starijim ženama i kako reagovati. Kreirana je i poludnevna radionica za podizanje svesti pružaocima usluga zdravstvene i socijalne zaštite, ali su takođe izrađene i preporuke za kreatore javnih politika. Drugi projekat koji je iz ovoga proizašao, „**Rušenje tabua 2 – razvoj i testiranje alatki za obuku edukatora**“ se usredsredio na razvoj uputstava za dvodnevnu obuku zaposlenih u sistemu zdravstvene i socijalne zaštite.

Violence against older women in families:
recognizing and acting

Projekte „Rušenje tabua“ koordinirao je Austrijski Crveni krst, a sprovedeni su sa partnerima iz Austrije, Belgije, Bugarske, Finske, Francuske, Nemačke, Italije, Poljske, Portugalije i Slovenije.

Više informacija o projektu, rezultati istraživanja, priručnici za obuku i brošure za podizanje svesti se mogu naći na: www.btt-project.eu

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

“Istanbulska” konvencija - prevencija i zaštita od nasilja nad ženama i nasilja u porodici koje često pogađa i starije osobe

Autorka: Doc dr Vesna Ratković, Pravni fakultet, Univerzitet Mediteran; Članica GREVIO, SE; članica NVO „Naše doba“

Konvencija Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, “Istanbulska” konvencija smatra se najsveobuhvatnijim i obavezujućim standardom za sprečavanje nasilja nad ženama i nasilja u porodici. Konvencija je osnov za kreiranje savremenog zakonodavstva u oblasti promocije i zaštite ljudskih prava, budući da sadrži standarde za sprečavanje, procesuiranje i kažnjavanje nasilja nad ženama i nasilja u porodici. Polazeći od postojećih nacionalnih zakonodavnih okvira, konvencija obavezuje države na sveobuhvatan odgovor kada je reč o nasilju nad ženama, koji podrazumeva dopunu i usklađivanje zakonodavnog okvira u mnogim oblastima (krivično, prekršajno, porodično, građansko) kako bi primena tih propisa bila efikasna i dosledna. Nasilje u porodici - u odnosu na žrtve, kao što su deca, žene i starije osobe - je takođe skriveni fenomen koji pogađa brojne porodice i ne treba ga ignorisati.

Potreba za normativnim usklađivanjem na nacionalnom nivou predstavlja polaznu osnovu iz koje treba da proistize i odgovarajuće politike, istraživanja, statistika, edukacija i dr. radi efikasnog suzbijanja nasilja nad ženama i nasilja u porodici. Prema standardima konvencije nasilje nad ženama i nasilje u porodici je krivično delo i predstavlja grubo kršenje osnovnih ljudskih prava. Ovakav stav već dugi niz godina je prihvaćen i primenjivan u nacionalnim krivičnim zakonodavstvima evropskih država, pa i Crne Gore i ostalih država iz regiona koje su među prvima potpisale ili ratifikovale ovu konvenciju.

Kako bi se kroz mehanizam evaluacije i izveštavanja doprinelo delotvornom, kontinuiranom i dugoročnom praćenju sprovođenja konvencije, Savet Evrope osnovao je nadzorno ekspertsko telo GREVIO, Strazburg¹, koje je počelo sa radom septembra 2015. godine. Na osnovu celokupnog sadržaja konvencije i Upitnika² koji je kreirao i objavio na svojoj internet stranici, GREVIO u proceduri evaluacije svake države potpisnice pojedinačno usvaja Prvi (osnovni) izveštaj koji sadrži preporuke i predlog mera koje se tiču usklađenosti zakonodavstva i delotvorne prakse u svim oblastima na koje se konvencija odnosi.

Zahtevni i sveobuhvatni proces evaluacije započeo je krajem marta 2016. g. kada su Austrija i Monako prve države koje je GREVIO pozvao da dostave svoje izveštaje to i učinile u roku od četiri meseca. U toku je postupak evaluacije na osnovu dostavljenih izveštaja, dodatnih podataka nevladinih organizacija (*Shadow Report*) i razgovora sa predstavnicima državnih organa i institucija u Strazburu i u navedenim zemljama, tako da se očekuje da će GREVIO poslati prve izveštaje državama sa ocenama nađenog stanja, sugestijama i preporukama sredinom 2017. godine. U međuvremenu su Albanija i Danska, te Crna Gora i Turska (januara 2017. godine) pozvane da dostave svoje izveštaje, tako da proces evaluacije sprovođenja konvencije nesmetano teče.

¹ Nezavisne i samostalne predstavnice iz: Albanije, Austrije, Crne Gore, Francuske, Italije, Malte, Portugala, Srbije, Španije i Turske članice su GREVIO tima, izabrane iz prvih 15 država koje su ratifikovale konvenciju.

² www.coe.int/en/web/istanbul-convention/grevio, Questionnaire

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Budući da se nasiljem nad ženama i nasiljem u porodici poništavaju suštinske vrednosti na kojima se zasnivaju principi delovanja Saveta Evrope, te da su studije i istraživanja ukazali na visoku prisutnost i nejednaku reakciju država u Evropi na ove vrste nasilja, potreba za usklađenim pravnim standardima, i njihovom delotvornom primenom pokazala se neminovnom. Tako je Savet Evrope usvojio međunarodni akt kojim su uspostavljeni brojni obavezujući standardi o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, uključujući i potrebu inkriminacije osam krivičnih dela koja se odnose na oblast krivičnopravne zaštite i odgovarajućih postupaka. "Istanbulska" konvencija stupila je na snagu 1. avgusta 2014. godine, a uz tekst konvencije sačinjen je i Izvršni izveštaj, radi boljeg razumevanja vrednosti, ciljeva i obaveza iz konvencije.

Konvenciju su do 18. aprila 2017. godine potpisale 44, a ratifikovale 22 države Saveta Evrope, a Crna Gora među prvih deset država, prepoznajući problem i ispoljavajući nameru da što pre pristupi harmonizovanju zakonodavstva i sprovođenju brojnih vrednosti i standarda koje konvencija utvrđuje.

Važno je napomenuti, konvencija se primenjuje u doba mira, kao i u situacijama oružanog sukoba, polazeći od principa međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog krivičnog prava (član 2 stav 3), pa je od značaja za migrante i tražioce azila, na koje se konvencija takođe odnosi.

Za dobro mentalno zdravlje starijih osoba

Šta je potrebno da znamo

Problemi sa mentalnim zdravljem prisutni su i kod starijih osoba. Prema nekim podacima, depresija je prisutna sa 7% a demencija sa 5% u starijoj populaciji. Alkohol i zloupotreba lekova prisutni su u 1% slučajeva u ovoj populaciji.

Dešava se da neki mentalni problemi dugo ostaju neprimećeni. Starije osobe često ne žele i ne znaju da traže pomoć.

Depresija i demencija su ozbiljne bolesti koje ozbiljno utiču na život pojedinaca, njihovih porodica i negovatelja. Na primer, teška depresija može da dovede i do samoubistva.

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Glavni simptomi

Depresija:

Stalna tuga, nizak nivo energije i problemi u normalnom funkcionisanju

Demencija:

Zaboravnost, dezorijentisanost u vremenu i prostoru, zbunjenost, promene u raspoloženju i ponašanju, promene ličnosti, teškoće u izvršenju poznatih zadataka, gubitak inicijative, teškoće u govoru, problemi sa apstraktnim mišljenjem.

Neki od rizika po mentalno zdravlje starijih

Socijalna izolacija i finansijske teškoće predstavljaju neke od rizika po mentalno i opšte zdravstveno stanje starije osobe.

Hronična oboljenja kao što su šlog, dijabetes i visok krvni pritisak mogu povećati rizik za nastanak mentalnih poremećaja kod starijih muškaraca i žena. Poseban rizik predstavljaju zanemarivanje i zlostavljanje.

Preporuke za dobro mentalno zdravlje

Budite fizički i mentalno aktivni (vežbe pamćenja)

Adekvatno se hranite

Prestanite da pušite

Održavajte odnose sa porodicom, prijateljima i budite aktivni u svojoj lokalnoj zajednici

Vodite računa o svom fizičkom zdravlju

Razgovarajte sa svojim izabranim lekarom ili specijalistom u Domu zdravlja. Obavestite svog lekara ako ste zabrinuti za svoje mentalno zdravlje.

Zapamtite da se mentalni poremećaju leče. Iako ne postoji lek za demenciju, postoje tretmani koji mogu da pomognu oboleloj osobi i da uspore tok bolesti. Osobe sa demencijom mogu živeti dugi niz godina sa neznatno umanjenom kvalitetom života.

Preporuke za članove porodica i negovatelje

Negujte poštovanje i gradite odnos sa starijim osobama u porodici i zajednici

Prepoznajte mentalne poremećaje kod starijih osoba, ohrabrite ih i **POMOZITE** da potraže profesionalnu pomoć

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Tražite podršku i pomoć. Traženje pomoći nije znak slabosti već je dobar znak da odlično brinemo o sebi i starijoj osobi.

Zdravo starenje – Obuka za trenere

Pored direktne saradnje u TASIOP projektu, partneri takođe sarađuju i na drugim projektima koji podupiru i promovišu ciljeve TASIOP projekta.

Crveni krst Crne Gore, u saradnji sa Međunarodnom federacijom društava Crvenog krsta i Crvenog polumeseca (MFCK/CP), u periodu 17-19. januar 2017. godine, u Domu solidarnosti u Sutormu, organizovao je obuku za trenere na temu zdravog starenja.

Cela obuka bazirana je na priručniku koji je kreirala međunarodna federacija društava Crvenog krsta i Crvenog polumeseca uz pomoć brojnih nacionalnih društava koja su prepoznata po dobrim programima i aktivnostima namenjenim starijima. Predavači Jelena Šofranac iz Crvenog krsta Crne Gore i Nataša

Todorović i Milutin Vračević iz Crvenog krsta Srbije su takođe u svojim nacionalnim društvima aktivni na projektu Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba (a Milutin Vračević je i koordinator celog projekta) pa su oni promovisali i značaj nacionalnih i regionalnih mreža, koristeći primere iz sopstvenog rada.

Takođe su naglasili važnost razmene i deljenja promotivnog i edukativnog materijala između mreža i država unutar jednog regiona. Snažno su istakli potrebu davanja podrške i motivacije starijima kako bi aktivno radili na poboljšanju svoje socijalne inkluzije. Jedna sesija tokom obuke bavila se isključivo socijalnom inkluzijom i time kako je promovisati unutar politika i usluga. Trodnevnu obuku su pohađali zaposleni i volonteri iz oblasti socijalnih i zdravstvenih delatnosti, brojnih zemalja: Srbija, Makedonija, Hrvatska, Bugarska, Belorusija, Irak, Mongolija, Gruzija, Jermenija, Argentina, Albanija, Slovenija, Crna Gora. Tokom tri dana svi učesnici su imali prilike da čuju nešto više o: globalnom trendu ubrzanog starenja, o prevenciji socijalne izolacije, nezaznih bolesti, padova, o značaju fizičke aktivnosti, zdrave ishrane, o učenju tokom celog života i promeni ponašanja.

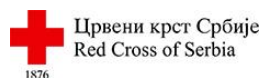
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Aktivnosti partnera u projektu

Srbija

Predstavnici mreže HumanaS na Prolećnom festivalu zdravlja

Na 15. jubilarom Prolećnom festivalu zdravlja, dve organizacije, članice mreže HumanaS bile su organizatori tribine 5. aprila u beogradskom Domu omladine, dok su ostale članice mreže imale svoje predstavnike u publici.

Crveni krst Srbije organizovao je međugeneracijsku debatu "Srbija, društvo za sve generacije". Povod za debatu predstavlja činjenica da je 2017. godina proglašena Godinom međugeneracijske saradnje od strane Vlade Republike Srbije.

Na debati su učestvovali: Aleksandar Vulin, ministar za rad, zapošljavanje boračka i socijalna pitanja, Vesna Milenović, Generalni sekretar Crvenog krsta Srbije, Danica Šmic, stariji volonter Crvenog krsta, Gradimir Zajić, sociolog u penziji, Marina Stojadinović, novinar Radio Beograda, Nikola Koruga, doktorand na andragogiji, Miloš Todorović, student antropologije, a skup je vodila Nataša Todorović, psiholog iz Crvenog krsta Srbije.

Svi učesnici su se složili da je za razvoj jednog društva potrebno razvijati razumevanje, toleranciju i solidarnost među generacijama. Ministar Vulin je istakao da je potrebno da se borimo protiv diskriminacije i nasilja i da vodimo računa o svim generacijama, da svaka generacija ima svoje mesto u društvu i svaka daje svoj doprinos koji je neprocenjiv. Danica Šmic, volonter Crvenog krsta opisala je saradnju mladih i starijih volontera u vanrednim situacijama i njihov zajednički entuzijazam da se pomogne ljudima koji su ugroženi.

Marina Stojadinović, novinar Radio Beograda govorila je o svom novinarskom iskustvu i radu sa starijima, koliko je njen rad kao novinara obogaćen time što može da radi sa starijima i za starije, ali i o svom iskustvu brige na daljinu za ostarele roditelje i nemogućnosti da ih zbog posla i porodičnih obaveza češće obilazi.

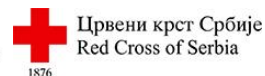
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Gradimir Zajić, sociolog u penziji istakao je da treba voditi računa o solidarnosti, ali i o tome da se ne pređe crta između podrške i milosrđa. Važno je da stariji nastave kontakt sa svojom profesijom upravo preko međugeneracijske solidarnosti. Nikola Koruga doktorand andragogije svoju diskusiju usmerio je ka zajednicama koje uče, koje su podržane od UNESCO-a, a Beograd je tokom projekta bio grad koji uči i podržava celoživotno učenje. Miloš Todorović, student antropologije, kao budući antropolog prirodno u fokus stavlja problem kulture. A taj problem sa sobom nosi određena pitanja: kako podići svest u društvu u kome se nalazimo kako smanjiti jaz i diskriminaciju među generacijama?

Vesna Milenović, generalni sekretar Crvenog krsta Srbije je istakla nekoliko važnih činjenica:

1. **Društvo će morati da bolje iskoristi potencijal svih generacija i da obezbedi šanse za sve da razviju svoj puni potencijal**, a da bi se to dogodilo prvo bi trebalo da se socijalne politike modernizuju.
2. **Percepcija ljudi starosti iznad 50, 60, ili 70 treba da se promeni**, starenje se još uvek posmatra kao problem, jer potencijal starijih društvo previđa. Posebno je istakla da su pripadnici *baby boom* generacije zdravi i aktivni, bolje obrazovani i obučeni od ranijih generacija. Društva moraju osigurati da ovaj veliki potencijal bude iskorišćen, a ne izgubljen.
3. **Sa starenjem društva, postaje važnije ulaganje u mlade generacije**, jer uspeh mlađe generacije omogućava društvu da podrži one starije koji zavise od tuđe pomoći i upravo zbog toga problemi visoke nezaposlenosti mladih, previše rano napuštanje škole i nesigurnost zaposlenja sa kojima se suočavaju mladi što pre moraju da se reše.

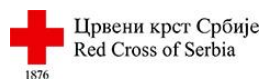
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

4. Treba obratiti pažnju i na srednju „sendvič” generaciju, koja brine o najmlađim i najstarijim članovima društva i ta briga predstavlja značajan teret koji je uglavnom na ženama.

Pored Crvenog krsta Srbije istog dana još jedna organizacija članice mreže HumanaS, Amity – Snaga prijateljstva održala je tribinu o značaju kreativnih i rekreativnih aktivnosti za starije osobe.

Učesnici tribine bili su Danica Šmic, volonterka Crvenog krsta Srbije nastavnica matematike i fizike u penziji, mr Branka Ribar Brajić, dipl. inženjer i prevodilac u penziji, Minja Subota, istaknuti kompozitor, muzičar i voditelj, kao i dr Gabrijela Kragujević, profesor fizičke kulture u penziji. Oni su govorili o fizičkoj i intelektualnoj aktivnosti kao o moćnom faktoru kojim čovek može kontrolisano uticati na proces starenja.

Na oba događaja učestvovala je volonterka Crvenog krsta Srbije Danica Šmic koja je dobar primer aktivne starije osobe čija socijalna uključenost treba da bude primer iz koga ćemo svi da učimo.

Obeležavanje 7. Aprila, Svetskog dana zdravlja

Pod sloganom „Depresija – hajde da razgovaramo” u Crvenom krstu Srbije obeležen je 7. april – Svetski dan zdravlja. Ove godine je organizovana konferencija koja je bila usmerena pre svega na depresiju kod starijih, i bila je deo globalne kampanje ADA (Age Demand Action – Starenje zahteva delovanje) koju koordinira organizacija HelpAge International.

Na konferenciji su učestvovali dr Meho Mahmutović, državni sekretar u Ministarstvu zdravlja, Vesna Milenović, generalni sekretar Crvenog krsta Srbije, prof.dr Aleksandra Milićević Kalašić, Fakultet za medije i komunikaciju, Paulina Firićaski, psiholog Gerontološkog centra Beograd, Nataša Todorović iz Crvenog krsta Srbije i prof.dr Wenche

Malmedal sa Medicinskog fakulteta Norveškog Univerziteta za nauku i tehnologiju (NTNU) iz Trondhajma, Norveška.

Konferenciju je otvorila Vesna Milenović, generalni sekretar Crvenog krsta Srbije ističući da Crveni krst Srbije u okviru Javnog ovlašćenja posebnu pažnju posvećuje prevenciji i podizanju svesti javnosti o značaju zdravih stilova života, a Svetski dan zdravlja je datum kada Crveni krst Srbije u svim organizacijama Crvenog krsta na teritoriji Republike Srbije stavlja u fokus javnozdravstveni problem koji je određen za tu godinu i svojim aktivnostima doprinosi unapređenju

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

zdravlja i blagostanja ljudi. Vesna Milenović je takođe podvukla da istraživanja pokazuju da volontiranje poboljšava i fizičko i mentalno zdravlje, suzbija depresiju, ali i jača samopouzdanje. Ljudi koji volontiraju imaju viši nivo zadovoljstva životom i osećaju se srećno, tako da Crveni krst Srbije kao najveća volonterska organizacija u zemlji, kroz svoje aktivnosti predstavlja važan pozitivni faktor u prevenciji i zaštiti mentalnog zdravlja.

Dr Meho Mahmutović, državni sekretar iz Ministarstva zdravlja je istakao da Ministarstvo zdravlja u cilju prevencije razvoja depresivnih poremećaja kod starijih planira skoro uvođenje ranog skrininga u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, ali ministarstvo takođe čini napore kada je lečenje u pitanju kroz pozitivne liste lekova i strategiju o mentalnom zdravlju. Crveni krst Srbije i HumanaS se poslednje četiri godine, pogotovo kroz ADA kampanje zalaže za uvođenje ranog skrininga za depresiju kod starijih osoba.

Prof.dr Aleksandra Milićević Kalašić je detaljnije govorila o depresiji sa medicinskog aspekta. Depresija je bolest koju karakterišu produženo tužno ili sniženo raspoloženje, gubitak interesovanja za aktivnosti u kojima inače uživate, kao i nemogućnost da obavljate svoje dnevne aktivnosti, a da to stanje traje najmanje dve nedelje. Pored toga, osobe koje pate od depresije obično imaju jedan ili više od sledećih simptoma: gubitak energije; promena apetita; promene u dužini spavanja (spava se manje ili više); anksioznost; smanjena koncentracija; neodlučnost; nemir; osećanje bezvrednosti, krivice ili beznadežnosti; kao i pomišljanje o samopovređivanju ili samoubistvu.

Jedna od deset osoba u svetu pati od ozbiljnog depresivnog poremećaja, a skoro jedna od pet osoba je imala ovaj poremećaj u toku svog života. Procenjuje se da će do 2020. godine depresija biti drugi najčešći uzrok invaliditeta u svetu.

Nataša Todorović iz Crvenog krsta Srbije je predstavila rezultate istraživanja koje je sprovedeno 2016. godine u sledećim gradovima Srbije: Jagodina, Kragujevac, Loznica, Negotin, Piroć, Požarevac, Velika Plana, Vladimirci i Vrbas. Instrument

istraživanja je bio 9 PHQ (The patient Health Questionnaire). Istraživanjem su obuhvaćene dve populacione grupe osoba starijih od 60 godina: osobe koje žive u svom domaćinstvu, korisnici su usluga pomoći u kući, i nisu uključeni u rad Crvenog krsta ili organizacija civilnog društva i osobe koje žive u svom domaćinstvu, nisu korisnici usluga pomoći u kući, i koji su uključeni u rad Crvenog krsta ili organizacija civilnog društva kroz grupe samopomoći. Ukupan broj ispitanika je 616.

Prema rezultatima istraživanja, prisustvo depresivnih simptoma u ispitivanoj populaciji je raspoređeno na sledeći način: procenat ispitanika bez depresivnih simptoma je 22%, subkliničke forme depresije su zastupljene sa 55%, blage forme kliničke depresije (distimija i blaže forme depresije major) čine 17% i teži

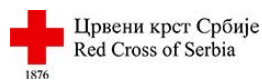
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

oblici kliničke depresije čine 6% uzorka. Depresija kod starijih osoba predstavlja ozbiljan javnozdravstveni problem. S obzirom na posledice depresije na zdravlje i kvalitet života u starosti kao i da ona negativno utiče na tok i ishode drugih hroničnih oboljenja od kojih osoba sa depresivnim simptomima pati, potrebni su, kao što je već pomenuto, što ranija dijagnoza i adekvatan odgovor zdravstvenog ali i sistema socijalne zaštite. Podaci dobijeni ovim istraživanjem ukazuju na neke od faktora rizika razvoja depresivnih poremećaja kod starijih. Nivo socijalne aktivnosti je identifikovan kao jedan od faktora, što sugeriše koliko je važno stvoriti podsticajan ambijent za uključivanje starijih u socijalnu sferu.

Paulina Firićaski, psiholog Gerontološkog centra Beograd, govorila je o prisustvu depresivnih poremećaja kod starijih korisnika i potvrdila da su i u njihovom uzorku žene depresivnije u odnosu na muškarce.

Prof.dr Wenche Malmedal sa Medicinskog fakulteta Norveškog Univerziteta za nauku i tehnologiju (NTNU) iz Trondhajma, Norveška govorila je o istraživanju koje je sprovedeno u Norveškim domovima za starije, a tiče se poštovanja ljudskih prava. Ovo istraživanje je merilo tri aspekta: pravo na slobodu od nasilja i lošeg tretmana, pravo na poštovanje ličnog integriteta i pravo na zdravlje. Rezultati su pokazali da iako u norveškim domovima postoji visok standard pružanja usluga, ipak je prisutno i kršenje ljudskih prava starijih pa je potrebno adekvatno odgovoriti na ove izazove. Najveći broj kršenja ljudskih prava u ovim ustanovama tiče se prava na poštovanje ličnog integriteta, sa najčešćim prekršajima koji se odnose na prisilno davanje terapije odnosno tretiranje štićenika doma bez njihovog otvorenog pristanka.

Jedna od značajnih informacija iz prezentacije profesorke Malmedal tiče se i toga da je u Norveškoj, po statistikama, svega 14% osoba starijih od osamdeset godina smešteno u domove za starije, i svega 30% osoba starijih od devedeset što svedoči o njihovom dobrom zdravlju i funkcionalnosti ali i kvalitetu dostupnih usluga u zajednici i kući koje im omogućavaju samostalan život.

Konferenciji je prisustvovalo više od 60 osoba, predstavnika Centara za socijalni rad i domova zdravlja, kao i starijih volontera Crvenog krsta Srbije.

HumanaS na stručnom skupu povodom Međunarodnog dana porodice

Povodom 15. maja Međunarodnog dana porodice, u Palati Srbija održan je stručni skup pod nazivom „Međugeneracijska solidarnost: značaj i perspektive“. Stručni skup organizovalo je Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i on predstavlja još jedan korak u promovisanju međugeneracijske solidarnosti i komplementarnosti između različitih generacija, kao i borbu protiv stereotipa i predrasuda koje predstavljaju rizik u razvijanju međugeneracijske ravnopravnosti.

Skupu su prisustvovali predstavnici Crvenog krsta Srbije, kao i organizacija članica mreže Humanas. Pored toga na konferenciji su mladi volonteri Crvenog krsta Savski Venac govorili o svojim iskustvima saradnje među generacijama. Skupu su prisustvovali i predstavnici organizacija iz mreže Humanas, ali i stariji volonteri.

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Skup su otvorili Ministar Aleksandar Vulin, Nataša Todorović iz Crvenog krsta Srbije i Nikola Rajičić iz Kancelarije za mlade i saradnju sa udruženjima Grada Beograda. U svojim obraćanjima svi su istakli da je pitanje međugeneracijske solidarnosti jedno od najvažnijih pitanja u razvoju kohezivnog društva i da je

međugeneracijska ravnopravnost i odgovornost važna i da ona omogućava da se smanji jaz među generacijama. Nataša Todorović posebno je istakla ljudi danas žive duže u boljem zdravlju, ostaju duže aktivni, sa druge strane, menja se struktura porodice, ljudi imaju manji broj dece i kasnije ih dobijaju, više se ulaže u obrazovanje i lični razvoj. Prema tome pitanje starenja nije izolovano pitanje, moramo biti svesni da demografsko starenje utiče na sve sfere života, na rad, zapošljavanje, obrazovanje, penzioni sistem, lične finansije, pristup zdravstvenim i socijalnim uslugama, na usluge transporta, na potrošnju, na participaciju, međugeneracijsku solidarnost i privredni rast. Naravno treba promeniti i sliku o starijim osobama, da one nisu teret društvu i budžetu, već su potencijal koji treba prepoznati i da je za jedno društvo važno da bolje iskoristi potencijal svih generacija i omogući njihov potpuni razvoj.

11

Generalni sekretar Crvenog krsta Srbije Vesna Milenović govorila je o aktivnostima Crvenog krsta Srbije koje su usmerene na međugeneracijsku solidarnost. Ističući da većina programa i projekata koje realizuje Crveni krst sadrže komponentu međugeneracijske solidarnosti. U svim aktivnostima učestvuju i mladi i stariji volonteri, čak i u onim najzahtevnijim, a to je delovanje u nesrećama. Vesna Milenović je dala i nekoliko primera dobre prakse, primer Crvenog krsta Indija, gde su starije žene članice „Kutka za srećan trenutak“, angažovane od strane škole da volonterski u izbornom predmetu domaćinstvo nauče učenike ručnim radovima.

U televizijskim prilogima vezanim za skup govorile su Nataša Todorović iz Crvenog krsta Srbije, Nadežda Satarić iz organizacije Amity – Snaga prijateljstva kao i Danica Šmic, predstavница starijih volontera. Sve tri su govorile o međugeneracijskoj solidarnosti kao o značajnom elementu socijalne inkluzije a koja je deo projekta Inicijativa za socijalno uključivanje starijih.

Prilozi Javnog servisa o ovom događaju: <https://youtu.be/CIm9ppLLzTA>, <https://youtu.be/CIm9ppLLzTA>

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Fokus grupe sa starijim ženama u Srbiji na temu diskriminacije i ljudskih prava

U toku februara Crveni krst Srbije je organizovao četiri fokus grupe sa starijim ženama, a u okviru globalnog istraživanja koje je organizovao HelpAge International u 19 država sa 250 učesnica. Cilj istraživanja je bio da se obezbedi da diskusija o ljudskim pravima starijih, pogotovo starijih žena reflektuje njihove stvarne stavove i iskustva vezane za diskriminaciju, nasilje, zlostavljanje i zanemarivanje.

Doprinos istraživanju Srbija je dala kroz razgovor sa 35 starijih žena u četiri fokus grupe organizovane u dve urbane (Beograd i Velika Plana) i dve ruralne sredine (sela Ramača i Dobrača u okolini Kragujevca). Sagovornice su se složile da su pod najvećim rizikom od diskriminacije i nasilja upravo starije žene sa sela, polupismene ili nepismene ili one koje se nisu udavale. One smatraju da je diskriminacija prisutna ne samo u porodici već i u javnom životu. Takođe, one se slažu da je za bolju zaštitu starijih žena od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja neophodno unaprediti zakonski okvir ali i oštrije i brži kažnjavati počinioc.

Albanija

Kafa sa bakom ili dekom u Tirani

U februaru je u Tirani krenula nova inicijativa vezana za starije. Uz podršku gradonačelnika Tirane, Eriona Velija, ovo je nastojanje da se podstaknu bolja integracija i socijalna inkluzija starijih tako što će im se pomoći da popiju šolju kafe po pristupačnoj ceni u jednom od kafea ili barova u albanskoj prestonici.

Više od stotinu kafea je odmah odgovorilo na poziv upućen od strane grada da učestvuju u ovoj inicijativi, dok je još veći broj izrazio interesovanje da se u nju uključi. Lokali koji su uključeni u svoj izlog stavljaju znak na kome piše „Kafa za baku/ deku“ i pozivaju starije da u jutarnjim časovima kod njih popiju kafu za svega 20 leka (1 Euro = 130 albanskih leka) dok bi normalna cena šoljice kafe bila najmanje četiri puta viša.

Ova inicijativa ima za cilj da ohrabri određene kategorije starijih da izlaze iz svojih domova i socijalizuju se sa prijateljima i poznanicima, a što će doprineti borbi protiv samoće i aktivnom starenju. Gradonačelnik Tirane je izjavio da dok je tokom prve godine svog mandata bio fokusiran na decu, ove, druge godine će se više okrenuti starijima. Po njegovim rečima: „Osobe u trećem dobu su danas jedna od najaktivnijih kategorija u društvu, jedna od najodgovornijih društvenih grupa i svakako ona sa najviše iskustva. Ono što grad Tirana radi sa svojom inicijativom je način da im se iskaže poštovanje ali i potreba za njihovim savetima kako da unapredimo svoj grad.“ Ovo je još jedan dobrodošao pokazatelj kako se glas starijih – kroz njihova udruženja – i njihovi zahtevi za okruženjem koje pruža više podrške, čuju u Tirani.

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Nacionalni sastanak mreže MOSHA, 6. i 7. april 2017. godine

Dva sastanka mreže MOSHA su organizovana 6. i 7. aprila ove godine. Prvi sastanak je bio usredsređen prevashodno na ideje, koordinaciju i pripreme za aktivnosti koje će ove godine sprovoditi organizacije-članice mreže.

Na sastancima je 12 organizacija predstavljalo 28 učesnika. Po prvi put na sastanku mreže MOSHA su bili prisutni predstavnici organizacije SANUS, asocijacije koja se fokusira na promovisanje usluga za starije osobe. Pored pet organizacija koje čine glavni odbor mreže MOSHA druge važne organizacije koje su učestvovalе na sastanku su i Albansko društvo za sva doba (ASAG) i Udruženje novinara za socijalna pitanja.

Svaka članica mreže pozvana je da predstavi svoje ideje za intervencije ili druge aktivnosti koje mogu biti pomognute mikro-grantovima, komponentom TASIOP projekta planiranom za drugi deo ove godine. Neke od predloženih ideja su: takmičenje za „najveštije ruke“ i „najbolji rukopis“ za starije; nekoliko specijalnih brojeva lista „Penzioneri“ sa informacijama o javnom zagovaranju i komunikaciji;

spvođenje analize siromaštva među starijima i organizovanje javnih događaja da se prikažu rezultati; osnivanje i podrška Nacionalnom savetu za starenje; evaluacija potreba i kapaciteta u domenu usluga za starije osobe u Albaniji; obuka za korišćenje moderne komunikacione tehnologije za starije kako bi mogli da održavaju svoje socijalne kontakte; inovativne inicijative javnog zagovaranja za starije osobe vezane za definisanje minimalnog iznosa pomoći koju daje država a koja može da obezbedi dostojanstven život;

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

magazin koji se fokusira na aktivno starenje objavljuje reportaže o zdravom starenju i Albaniji promovišući pozitivne primere albanskih starijih žena; aktivnosti sa starijima koji posećuju dnevne centre u Tirani; nacionalna konferencija povodom 1. oktobra itd. Članovi Albanske asocijacije gerijatarata i gerontologa (AAGG) je obećala da će nastaviti diskusiju o ovim idejama kao i pružiti podršku ovim idejama tokom procesa dodele mikro grantova za mini projekte kasnije tokom godine.

Drugi dan sastanka organizovan je u dve forme: prvi deo dana odvojen je za nacionalni sastanak mreže MOSHA na kome je diskutovano o izazovima i potencijalnom zagovaranju za promenu politika, a vezano za sve važnije pitanje među starijima u Albaniji: depresiju i mentalno zdravlje. Pored predstavnika organizacija koje su učestvovala u radu i prvog dana, sastanku su se pridružili gospodin Klodian Rjepaj, zamenik Ministra zdravlja, kao i direktorka Socijalnog centra za starije u Tiranu, gospođa Alma Lleshi. Na ovom sastanku je Alban Ylli iz AAGG, koordinator TASIOP projekta za Albaniju predstavio rezultate nedavnog ponovljenog istraživanja (2014.-2016.) a koje se bavilo depresijom među starijima u Tirani, faktorima rizika kao i problemima sa kojima se stariji suočavaju kada traže pomoć i koriste usluge zdravstvene zaštite. Rezultati pokazuju da je jedna od četiri osobe u Albaniji starosti preko 65 godina imala simptome nekog oblika kliničke depresije u nedelji koja je pethodila istraživanju. Rizik kod starijih žena je dvostruko viši nego kod starijih muškaraca (32% naspram 16%). Drugi podaci prikupljeni nedavno kroz program nadzora Nacionalnog programa zdravstvenih pregleda pokazuju da se skrining na depresiju vrlo često preskače u pregledima, najčešće zbog stigme ili zato što pacijenti nisu svesni da bi ovo trebalo da bude deo pregleda. Zamenik ministra zdravlja, a koji je i odgovoran za rad Nacionalne komisije za mentalno zdravlje, kao i Nacionalnog programa zdravstvenih pregleda govorio je o potrebi da se albanski sistem zdravstvene zaštite učini efikasnijim u odgovoru na ove probleme, a kroz podizanje svesti i širenje relevantnih informacija među profesionalcima ali i u najširoj javnosti u isto vreme.

14

Nakon sastanka učesnicima se pridružio veliki broj starijih aktivista iz Tirane i drugih regija Albanije na okupljanju u glavnom gradskom parku gde je bio dogovoren susret sa predstavnicima medija. Novinarima su predstavljeni podaci o depresiji među starijima, kao i model aktivnog i zdravog starenja koji pionirski sprovode aktivisti mreže MOSHA a koji se bore protiv depresije pružajući jedni drugima uzajamnu podršku i nastavljajući da pružaju svoj doprinos svojim zajednicama i društvu. Ovaj događaj je dobio puno prostora u nacionalnim listovima i na televiziji, uključujući u udarnim terminima. Evo nekih primera:

<http://www.gsh.al/2017/04/10/alban-ylli-shenjat-qe-tregojne-se-te-moshuarit-kane-depresion/>

<https://youtu.be/BhOF1gJD0nc>

<https://rtsh.al/lajme/depresioni-tek-te-moshuarit/>

<http://www.channel-one.al/grate-me-te-prekura-1-ne-4-te-moshuar-vuan-nga-depresioni/>

<https://lgsh-group.com/2017/04/07/depresioni-tek-te-moshuarit-1-ne-4-me-shenja-te-pastra-klinike/>

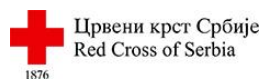
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Bosna i Hercegovina

Obeležavanje 7. aprila, Svetskog dana zdravlja u Bosni i Hercegovini

Predstavnici starijih iz Gračanice, u organizaciji Društva OSMIJEH, 7. aprila 2017. godine su učestvovali u globalnoj akciji podizanja svesti o problemu depresije u populaciji starijih.

Aktivisti u Gračanici su se, u okviru globalne kampanje "Age Demands Action (ADA) ili Starost zahteva delovanje", pridružili hiljadama ljudi iz više od 40 zemalja na Svetski dan zdravlja i pobrinuli se da se glas starijih čuje.

ADA je globalna platforma starijih koji učestvuju u kampanji u vezi sa stvarima koji se tiču njihovih života. Svake godine 7. aprila, na Svetski dan zdravlja, hiljade starijih uzimaju učešće u akcijama koje su namenjene podizanju svijesti o zdravstvenim problemima koji se odnose na starije i ukazuju kako vlade mogu da delaju i donesu promene.

OSMIJEH-Gračanica, kao partner HelpAge International u Bosni i Hercegovini, zajedno sa Mrežom nevladinih organizacija „Za dostojanstveno starenje“ već od 2007. godine redovno učestvuje u ADA kampanjama (2-3 puta godišnje) i u okviru svojih mogućnosti ukazuje na aktuelne probleme i promene koje treba napraviti.

Na svetski dan zdravlja, 7.aprila.2017. godine, volonteri su u organizaciji OSMIJEH-a govorili o problemu depresije i pre svega o depresiji u populaciji starijih, o kojoj se nedovoljno ili gotovo nikako ne govori u Bosni i Hercegovini. Nastojali su da skrenu pažnju javnosti, a naročito donosilaca odluka, na taj problem kao i da predlože mere kako bi se problem depresije sprečio ili ublažio. Volonteri su organizovali i specijalnu radio-emisiju na kojoj su pored predstavnika OSMIJEH-a i starijih, govorili stručnjaci iz lokalnog Centra za mentalno zdravlje. Organizovali su i javna predavanja za starije ali i mlađe sugrađane. Mladi volonteri su dali svoj doprinos tako što su na javnim mestima delili informacije o depresiji i načinima pomoći.

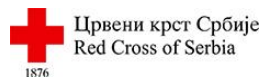
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Starije osobe u Bosni i Hercegovini generalno predstavljaju jednu od najugroženijih i najranjivijih grupa u populaciji. Suočavaju se sa problemom siromaštva, nedovoljnim i neadekvatnim pristupom uslugama u zajednici, predrasudama, socijalnom isključenošću i drugim sa ovim povezanim problemima. Programi namenjeni očuvanju zdravlja, poboljšanju kvaliteta života u starosti, otklanjanju predrasuda odnosno „dodavanja života godinama“ su retki i najčešće neodrživi.

Javne konsultacije o nacrtu Strategije o unapređenju položaja starijih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine 2018.-2027.

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike u Bosni i Hercegovini, u saradnji s Populacionim fondom Ujedinjenih nacija (UNFPA), Odeljenjem za ekonomska i socijalna pitanja Sekretarijata Ujedinjenih nacija (UN DESA) i relevantnim institucijama svih nivoa vlasti iz Federacije Bosne i Hercegovine pripremili su Nacrt Strategije o unapređenju položaja starijih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine (2018-2027) (u

daljnjem tekstu: Nacrt Strategije).

Sledeći navedeno i u cilju osiguranja što šire uključenosti javnog i civilnog sektora u izradu navedenog strateškog dokumenta, ovo će Ministarstvo sprovesti proces javnih konsultacija na nekoliko lokacija širom Federacije Bosne i Hercegovine

Ministarstvo je pozvalo sve zainteresovane vladine i nevladine institucije i organizacije da se uključe u ovaj proces javnih konsultacija, te da svojim komentarima i predlozima daju plodan doprinos njegovom poboljšanju.

Mreža „Za dostojanstveno starenje“ u Bosni i Hercegovini će se zajedno sa predstavnicima starijih da aktivno uključiti i dati svoj doprinos u doradi i usvajanju što adekvatnije Strategije, koja će imati u vidu heterogenost u starosti i donositi tome primerne, pre svega budžetom podržane, akcione planove.

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Makedonija

Inicijalni sastanak projekta „Kreiranje novih prilika za zapošljavanje žena“

Prvi sastanak projekta „Kreiranje novih prilika za zapošljavanje žena“ organizovan je 21. februara 2017. godine u Crvenom krstu Makedonije. Projekat se sprovodi u okviru Operacionalnog programa za razvoj ljudskih resursa 2007-2013 (IPA komponenta 4) uz finansijsku podršku Evropske unije i u saradnji između Crvenog krsta Makedonije, Asocijacije Humanost i Austrijskog Crvenog krsta.

Sastanak su otvorili Generalni sekretar Crvenog krsta Makedonije, Sait Saiti i Saško Jovanov, predstavnik Asocijacije Humanost koji je u svom obraćanju naglasio da projekat doprinosi sprovođenju nacionalne strategije zapošljavanja kao i Nacionalne strategije za ublažavanje siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Makedoniji. Projekat se takođe sprovodi paralelno sa razvojem socijalnih programa namenjenih ranjivim grupama kako bi unapredile svoju konkurentnost na tržištu rada.

Projekat će unaprediti intergisanost na tržištu rada dugo nezaposlenih žena starijih od 40 godina. Takođe, projekat će doprineti razvoju programa obuke i licenciranja asistenata koji pužaju usluge pomoći u kući u kome će dugo nezaposlene žene dobiti znanja i veštine sa kojima će moći da pružaju licencirane mobilne usluge starijim osobama u njihovim domovima.

Među učesnicima sastanka su bili Lenče Kočevska ispred Ministarstva rada i socijalne politike i Pavlina Kostovska-Grujovska, savetnica u Centru za

zapošljavanje grada Skopja. Sastanku su prisustvovali i predstavnici mreže za socijalnu inkluziju starijih, InkluzivaM, kao i predstavnici medija.

Kroz diskusiju na sastanku u fokus je došao značaj unapređenja konkurentnosti na tržištu rada za dugo nezaposlene žene ali i koristi koje će doneti kreiranje grupe obučених osoba koje će pružati adekvatne i prekopotrebne usluge u zajednici za starije osobe.

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Crveni krst Crne Gore, u saradnji sa drugim članicama mreže konkurisao za novi projekat kod EU

Tokom februara i marta Crveni krst Crne Gore je pripremio novi predlog projekta za finansiranje od strane Evropske unije a u saradnji sa Austrijskim Crvenim krstom, NVO Humanitarac, Ministarstvom rada i socijalnog staranja i Zavodom za socijalnu i dečiju zaštitu. Glavni cilj projekta je da se ojačaju kapaciteti organizacija civilnog društva da bi pružale održive i kvalitetne usluge zasnovane na potrebama starijih, a u saradnji sa lokalnim i nacionalnim institucijama. Tokom pripreme faze Crveni krst Crne Gore održao

dva sastanka sa projektnim partnerima kako bi se dogovorili oko projektnih aktivnosti i razmenili informacije o trenutnoj situaciji vezanoj za pružanje socijalnih usluga.

19

Obuka za obavljanje usluge Pomoć u kući

Zavod za socijalnu i dečiju zaštitu organizovao je obuku za obavljanje usluge "Pomoć u kući" za starije osobe dana 10.februara 2017. godine u prostorijama Doma starih "Bijelo Polje" u Bijelom Polju. Predavači na obuci koja je obuhvatila 30 učesnika bili su: Zoran Vukićević, direktor Doma za starije "Grabovac", Biljana Gubernić, psihološkinja u Domu za starije "Grabovac" i dr Damir Adrović, doktor u Domu za starije "Grabovac". Obuci su prisustvovali predstavnici Zavoda za socijalnu i dečiju zaštitu i Ministarstva rada i socijalnog staranja.

Tokom obuke, učesnici su imali priliku da se upoznaju sa osnovima gerontologije, komunikacijom i komunikacijskim veštinama sa starijim osobama, realizacijom usluge pomoć u kući kao i razvojem veština bazične nege.

Zavod za socijalnu i dečiju zaštitu je učesnicima koji su pohađali pomenutu obuku uručio potvrdu o završenom Programu obuke za obavljanje usluge Pomoć u kući za stara lica.

Izdat je Priručnik za polaganje stručnog ispita i postavljen na sajtu Zavoda za socijalnu i dečiju zaštitu i dostupan je svim zainteresovanim licima.

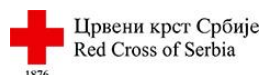
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Zavod za socijalnu i dečiju zaštitu je imenovao članove komisije za akreditaciju programa obuke i doneo Poslovnik o radu komisije za akreditaciju.

Najave:

Svetski dan borbe protiv nasilja nad starijima obeležava se i ove godine 15. juna. Crveni krst Srbije će ovim povodom organizovati konferenciju „Zlostavljanje starijih osoba – šta dalje, kako sprečiti“ na kojoj će učestvovati predstavnici kancelarije Poverenika za zaštitu ravnopravnosti, Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu, Instituta za sudsku medicinu Beogradskog univerziteta, Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja kao Svetske zdravstvene organizacije.

Kasnije u junu, između 18. i 21. partneri na TASIOp projektu će se sastati u Sarajevu gde će imati godišnji sastanak ali i trodnevnu edukativnu radionicu zajedno sa predstavnicima organizacija-članica nacionalnih mreža a koja će se baviti pripremama projekata za pozive koje lansira Evropska unija. Stručnjaci Austrijskog Crvenog krsta će pomagati na ovoj radionici.

Osmi sastanak Otvorene radne grupe za starenje biće održan između 5. i 7. jula u sedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku.

Ovaj Bilten nastao je uz pomoć Evropske Unije kroz program POMOĆ CIVILNOM DRUŠTVU I MEDIJIMA 2014.-2015. Za sadržaj Biltena su u potpunosti odgovorni partneri u projektu Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba i ni na koji način se ne može smatrati da on odražava stavove Evropske Unije.

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore